

**หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณากำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์**

ตามหนังสือที่ ทม 0202.4/ว . 9 ลงวันที่ 30 เมษายน 2540 เรื่องหลักเกณฑ์และ
วิธีการพิจารณากำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ตามข้อ 11 (ก) แห่งกฎทรวง
ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2519) ไว้ดังนี้

ชื่อตำแหน่งทางวิชาการและระดับของตำแหน่ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ระดับ 6 - 8
รองศาสตราจารย์	ระดับ 7 - 9
ศาสตราจารย์	ระดับ 9 - 10 , 11

คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (ผศ.)

- วุฒิปริญญาตรี ดำรงตำแหน่งอาจารย์มาแล้วไม่น้อยกว่า 9 ปี หรือ
- วุฒิปริญญาโท ดำรงตำแหน่งอาจารย์มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือ
- วุฒิปริญญาเอก ดำรงตำแหน่งอาจารย์มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี
- เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและความชำนาญในการสอน

รองศาสตราจารย์ (รศ.)

- ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี
- เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและความชำนาญพิเศษในการสอน

ศาสตราจารย์ (ศ.)

- ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี
- เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในการสอน

สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งไม่ครบระยะเวลาดังกล่าวข้างต้นสามารถดำเนินการขอ
ตำแหน่งทางวิชาการได้ โดยขอวิธีพิเศษ

ตามประกาศคณะกรรมการบริหารงานบุคคลสำหรับพนักงาน ตำแหน่งผู้ช่วย-
ศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์ พ.ศ. 2546 ประกาศ ณ วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2546
กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณากำหนดตำแหน่งทางวิชาการสำหรับพนักงานไว้เฉพาะ
ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์ โดยคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง กำหนดไว้
เช่นเดียวกับที่กล่าวถึงข้างต้น

การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ

ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์ ให้ถือเอาวันที่สำนักงานเลขาธิการคณะ
รับเรื่องเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการ เป็นวันแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

วันที่สำนักงานเลขาธิการคณะรับเรื่อง ต้องเป็นวันที่ผู้เสนอขอตำแหน่งทางวิชาการมี
คุณสมบัติครบพร้อมทั้งส่ง ก.ม. 03 (พนักงาน กรอกแบบประวัติส่วนตัวและผลงานทางวิชาการใน
แบบ มก. 03) และผลงานทางวิชาการที่สมบูรณ์ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ (ตามประกาศ อ.ก.ม.
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่องหลักเกณฑ์การพิจารณาผลงานทางวิชาการในการแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์ ประกาศ ณ วันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2531
และตามประกาศคณะกรรมการบริหารงานบุคคลสำหรับพนักงานเรื่องวิธีการพิจารณาการขอ
กำหนดตำแหน่งทางวิชาการสำหรับพนักงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และ
รองศาสตราจารย์ ประกาศ ณ วันที่ 16 กันยายน 2546)

ตำแหน่งศาสตราจารย์ ให้ถือเอาวันที่กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
(สกอ.) รับเรื่องเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการเป็นวันแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

การนับระยะเวลาในการขอตำแหน่งทางวิชาการ

เนื่องจาก ก.ม. ได้กำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งในการขอตำแหน่งทาง
วิชาการตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ต้องดำรงตำแหน่งอาจารย์วุฒิปริญญาตรี ไม่น้อยกว่า 9 ปี
หรือวุฒิปริญญาโท ไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือวุฒิปริญญาเอก ไม่น้อยกว่า 2 ปี แต่ตามปฏิบัติจริง
ผู้เสนอขอไม่ได้มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามที่กำหนดระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง
อาจารย์ของแต่ละวุฒิตามที่กล่าวถึงข้างต้นเท่านั้น ยังมีอีกหลายกรณีที่มีลักษณะแตกต่างกันไป
การนับระยะเวลาการดำรงตำแหน่งอาจารย์จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องตรวจสอบเพื่อให้ดำเนินการ
ได้ถูกต้องว่าผู้เสนอขอตำแหน่งมีคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งครบถ้วนที่จะขอตำแหน่งเป็น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์โดยวิธีปกติ หรือจะต้องเสนอขอโดยวิธีพิเศษ ผู้เขียนจึงพยายามรวบรวมกรณี
ต่าง ๆ ของข้าราชการ ยกเป็นตัวอย่างเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการนับระยะเวลาให้ตรงตาม
คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งในการขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ได้ ดังจะได้กล่าวถึงต่อไป

อนึ่ง ในการนับระยะเวลาเพื่อขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ของพนักงาน เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีการจ้างพนักงานทดแทนอัตราข้าราชการมาไม่นาน จึงอาจไม่พบกรณีตามที่จะกล่าวถึงต่อไป แต่โดยหลักการจะดำเนินการเสนอคณะกรรมการบริหารงานบุคคลสำหรับพนักงานพิจารณาดำเนินการตามที่ ก.ม. ได้กำหนดไว้สำหรับข้าราชการ

การนับระยะเวลาเพื่อขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์

1. ผู้ที่ได้รับวุฒิปริญญาตรีและเริ่มบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งอาจารย์ให้นับระยะเวลาในการขอตำแหน่งทางวิชาการ 9 ปี ตั้งแต่วันที่เริ่มบรรจุจนถึงวันที่สำนักงานเลขาธิการคณะรับเรื่อง

เช่น นาย ก. วุฒิปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต เริ่มบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งอาจารย์ ระดับ 3 ขั้น 6,360 บาท เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2537 ปัจจุบันได้รับเงินเดือนระดับ 5 ขั้น 10,080 บาท ได้ยื่นเรื่องขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และสำนักงานเลขาธิการคณะรับเรื่อง เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2546 ให้นับระยะเวลาในการขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ 9 ปี ตั้งแต่วันที่ 12 ตุลาคม 2537 ถึงวันที่ 12 ตุลาคม 2546 รวมเป็นเวลา 9 ปี 1 วัน

2. ผู้ที่ได้รับวุฒิปริญญาโท และเริ่มบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งอาจารย์ให้นับระยะเวลาในการขอตำแหน่งทางวิชาการ 5 ปี ตั้งแต่วันที่เริ่มบรรจุจนถึงวันที่สำนักงานเลขาธิการคณะรับเรื่อง

เช่น นาย ข. วุฒิปริญญาโทรัฐศาสตรมหาบัณฑิต เริ่มบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งอาจารย์ ระดับ 4 ขั้น 7,780 บาท เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2537 ปัจจุบันได้รับเงินเดือนระดับ 5 ขั้น 9,560 บาท ได้ยื่นเรื่องขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และสำนักงานเลขาธิการคณะรับเรื่อง เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2542 ให้นับระยะเวลาในการขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ 5 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2537 ถึงวันที่ 9 ตุลาคม 2542 รวมเป็นเวลา 5 ปี 9 วัน

3. ผู้ที่ได้รับวุฒิปริญญาเอก และเริ่มบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งอาจารย์ให้นับระยะเวลาในการขอตำแหน่งทางวิชาการ 2 ปี ตั้งแต่วันที่เริ่มบรรจุจนถึงวันที่สำนักงานเลขาธิการคณะรับเรื่อง

เช่น นาย ค. วุฒิปริญญาเอกทางการศึกษา เริ่มบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่ง อาจารย์ระดับ 5 ขั้น 10,060 บาท เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2538 ปัจจุบันได้รับเงินเดือน ระดับ 6 ขั้น 11,760 บาท ได้ยื่นเรื่องขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และสำนักงานเลขาธิการคณะ รับเรื่อง เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2540 ให้นับระยะเวลาในการขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ 2 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2538 ถึงวันที่ 8 พฤษภาคม 2540 รวมเป็นเวลา 2 ปี 1 เดือน 8 วัน

4. ผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ผู้ใดได้รับวุฒิเพิ่มขึ้นให้นับเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง อาจารย์ก่อนได้รับวุฒิเพิ่มขึ้น และเวลาที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งอาจารย์หลังจากได้รับวุฒิ เพิ่มขึ้นจนถึงวันที่สำนักงานเลขาธิการคณะรับเรื่องรวมกัน เพื่อขอแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วย- ศาสตราจารย์ได้ตามอัตราส่วนของระยะเวลาที่กำหนดไว้ของแต่ละวุฒิในข้อ 1, 2, 3

เช่น นาย ร. วุฒิปริญญาตรีทางการเกษตร เริ่มบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งอาจารย์ ระดับ 3 ขั้น 2,765 บาท (บัญชี 3) ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2528 ได้ลาศึกษาต่อวุฒิปริญญาโท ณ ต่างประเทศ ระหว่างวันที่ 2 พฤศจิกายน 2530 ถึงวันที่ 1 พฤศจิกายน 2532 และสำเร็จกลับ เข้าปฏิบัติราชการ ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2532 ปัจจุบันได้รับเงินเดือนระดับ 5 ขั้น 8,390 บาท (บัญชีหมายเลข 1) ได้ยื่นเรื่องขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และสำนักงานเลขาธิการคณะ รับเรื่องเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2536 ให้นับระยะเวลาในการขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ตั้งแต่ วันที่ 1 ตุลาคม 2528 ถึงวันที่ 30 ธันวาคม 2536

วิธีคำนวณระยะเวลาในการขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์

	ปี พ.ศ.	เดือน	วัน
วันเริ่มลาศึกษาปริญญาโท	30	11	2
วันเริ่มบรรจุวุฒิปริญญาตรี	28	10	1
. . ช่วงก่อนลาศึกษา	2	1	1 (+ 1)
วันที่สำนักงานเลขาธิการคณะรับเรื่อง	36	12	30
วันกลับเข้าปฏิบัติงานวุฒิปริญญาโท	32	8	31
. . ช่วงหลังลาศึกษา	4	3	29 (+ 1)

หมายเหตุ ผลลัพธ์ของจำนวนวันให้บวก 1 ด้วย

ช่วงก่อนลาศึกษาวุฒิปริญญาตรี 2 ปี 1 เดือน 2 วัน ทำเป็นจำนวนเต็ม

$$\begin{aligned}
 &= 2 + \frac{1}{12} + \frac{2}{365} \\
 &= \frac{8,760 + 365 + 24}{4380} \\
 &= \frac{9,149}{4,380} \\
 &= 2.088
 \end{aligned}$$

วุฒิปริญญาตรี นับระยะเวลา 9 ปี ในการขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์จึงต้องเอา 9 ไปหารจะเป็น

$$\frac{2.088}{9} = 0.232 \dots \dots \dots (1)$$

9

ช่วงหลังลาศึกษาวุฒิปริญญาโท 4 ปี 3 เดือน 30 วัน ทำเป็นจำนวนเต็ม

$$\begin{aligned}
 &= 4 + \frac{3}{12} + \frac{30}{365} \\
 &= \frac{17,520 + 1,095 + 360}{4380} \\
 &= \frac{18,975}{4380} \\
 &= 4.332
 \end{aligned}$$

วุฒิปริญญาโท นับระยะเวลา 5 ปี ในการขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ จึงต้องเอา 5 หาร จะเป็น

$$\frac{4.332}{5} = 0.866 \dots \dots \dots (2)$$

5

$$\begin{aligned}
 \text{นำ (1) + (2)} &= 0.232 + 0.866 \\
 &= 1.0984
 \end{aligned}$$

เมื่อคำนวณได้จำนวนเต็ม 1 แสดงว่ามีคุณสมบัติครบระยะเวลาในการขอตำแหน่งผู้ช่วย-
ศาสตราจารย์ได้ หากมีช่วงวุฒิปริญญาเอกด้วย เมื่อคำนวณระยะเวลาช่วงปริญญาเอกได้แล้ว
จะเอา 2 ไปหาร ระยะเวลาที่นับได้ เมื่อผลรวมตามอัตราส่วนของระยะเวลาแต่ละวุฒิรวมกันได้ 1
ถือว่ามีคุณสมบัติครบระยะเวลาในการขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ได้

แต่หากคำนวณเฉลี่ยตามวิธีการข้างต้นแล้ว ได้ตัวเลขไม่ถึงจำนวนเต็ม 1 เช่น
0.98 ขาดไป 0.02 จึงจะได้จำนวนเต็ม 1 การจะรู้ว่าจะต้องเสนขอวันใดจึงจะมีคุณสมบัติครบ
ก็ให้เอาตัวเลขที่ขาดอยู่ 0.02 คูณด้วย 365 วัน นั่นคือ $0.02 \times 365 = 7.3$ วัน การเสนขอในวันที่
คุณสมบัติครบตามคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งจึงต้องเชยิบออกไปจากวันที่ตั้งใจเสนขอเดิมอีก
8 วัน หรือจากตัวอย่างข้างต้นคำนวณได้ 1.0984 เกินกว่าจำนวนเต็ม 1 อยู่ 0.0984 นั่นคือระยะ
เวลาเสนขอเกินกว่าวันที่มีคุณสมบัติครบเท่ากับ $0.0984 \times 365 = 35.9$ วัน ดังนั้น ผู้ขอตำแหน่ง
มีคุณสมบัติครบที่จะขอตำแหน่งได้ ตั้งแต่วันที่ 25 พฤศจิกายน 2536 แล้วเป็นต้น

5. ผู้ใดดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น แต่ได้โอนหรือย้ายมาบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งอาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัย หากผู้นั้นเคยได้รับการแต่งตั้งเป็นอาจารย์พิเศษใน
มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาที่ ก.ม.รับรอง และได้สอนประจำวิชาใดวิชาหนึ่งซึ่งเทียบค่า
ได้ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต/เทอม อาจนำระยะเวลาระหว่างเป็นอาจารย์พิเศษในภาคการศึกษาที่
สอนนั้นมาเป็นเวลาในการขอแต่งตั้งตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ โดยให้คำนวณเวลาในการสอน
พิเศษให้ 3 ใน 4 ของเวลาที่ทำการสอน และนำมารวมกับระยะเวลาดำรงตำแหน่งอาจารย์จนถึง
วันที่สำนักงานเลขาธิการคณะรับเรื่องเพื่อให้ได้ระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในข้อ 1, 2, 3

เช่น นาย ส. วุฒิปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต เริ่มบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่ง
นักวิจัย ระดับ 3 ชั้น 1,750 บาท (บัญชีหมายเลข 1 ท้าย พ.ร.บ. ข้าราชการ พ.ศ. 2517) เมื่อวันที่
4 กุมภาพันธ์ 2521 และได้เป็นอาจารย์สอนพิเศษที่คณะเกษตร 6 ภาคการศึกษา ต่อมาย้ายมา
ดำรงตำแหน่งอาจารย์ระดับ 3 ชั้น 2,535 บาท (บัญชี 1) เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2525 ปัจจุบันดำรง
ตำแหน่งอาจารย์ ระดับ 5 ชั้น 6,150 บาท (บัญชี ก.) ได้ยื่นเรื่องขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์
และสำนักงานเลขาธิการคณะรับเรื่อง เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2533 ให้นำระยะเวลาในการขอ
ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ 9 ปี ตั้งแต่วันที่เริ่มดำรงตำแหน่งอาจารย์ถึงวันที่สำนักงาน
เลขาธิการคณะรับเรื่อง คือตั้งแต่วันที่ 3 มีนาคม 2525 ถึงวันที่ 3 มีนาคม 2533 รวมกับระยะเวลา
ช่วงเป็นอาจารย์สอนพิเศษในขณะดำรงตำแหน่งนักวิจัยคือ 3 ใน 4 ของเวลาที่เป็นอาจารย์สอน
พิเศษ

วิธีคำนวณ

	ปี พ.ศ.	เดือน	วัน
วันที่สำนักงานเลขานุการคณะรับเรื่อง	2533	3	3
วันที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์	<u>2525</u>	<u>3</u>	<u>3</u>
∴ ระยะเวลาดำรงตำแหน่งอาจารย์	<u>8</u>	<u>0</u>	<u>0 (+ 1)</u>

ช่วงเวลาสอนพิเศษขณะดำรงตำแหน่งนักวิจัย (ตำแหน่งอื่น)

คือเวลา 1 ภาคการศึกษาปกติ	= 4 เดือน
6 ภาคการศึกษาปกติ	= 4 × 6 = 24 เดือน
3 ใน 4 ของเวลาที่เป็นอาจารย์สอนพิเศษ	= $\frac{24 \times 3}{4} = 18$ เดือน (1 ปี 6 เดือน)

นำระยะเวลาดำรงตำแหน่งอาจารย์บวกกับระยะเวลาที่เป็นอาจารย์สอนพิเศษ

ระยะเวลาดำรงตำแหน่งอาจารย์	8 ปี	-	1 วัน
ระยะเวลาที่เป็นอาจารย์สอนพิเศษ	<u>1 ปี</u>	<u>6 เดือน</u>	<u>-</u>
∴ รวมระยะเวลาทั้ง 2 ช่วง =	<u>9 ปี</u>	<u>6 เดือน</u>	<u>1 วัน</u>

กรณีนี้มีคุณสมบัติในการดำรงตำแหน่งอาจารย์ครบ 9 ปี จึงขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ได้

6. ผู้ได้รับวุฒิปริญญาตรี/ปริญญาโท/ปริญญาเอก และเริ่มบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งอาจารย์ที่มหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษาที่ ก.ม.รับรอง ต่อมาโอนมารับราชการในตำแหน่งอาจารย์ในมหาวิทยาลัยอีกแห่งหนึ่ง ให้นำระยะเวลาในการขอตำแหน่งทางวิชาการตามระดับคุณวุฒิในข้อ 1-3 แล้วแต่ละกรณี ตั้งแต่วันที่เริ่มบรรจุในตำแหน่งอาจารย์ที่มหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษาแห่งเดิมจนถึงวันที่สำนักงานเลขานุการคณะรับเรื่อง

เช่น นาย จ. วุฒิปริญญาโทวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต เริ่มบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งอาจารย์ ระดับ 4 คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2519 ต่อมาโอนมาดำรงตำแหน่งอาจารย์ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ กองการศึกษา วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2522 และโอนมาดำรงตำแหน่งอาจารย์ ระดับ 8 ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2535

ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอาจารย์ ระดับ 8 ชั้น 18,060 บาท (บัญชีหมายเลข 1) ได้ยื่นเรื่องขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และสำนักงานเลขาธิการคณะรับเรื่อง เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2536 ให้นับระยะเวลาในการขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ 5 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2519 ถึงวันที่ 20 กรกฎาคม 2536 รวมเป็นเวลา 16 ปี 9 เดือน 20 วัน

7. ผู้ที่ได้รับวุฒิปริญญาตรี/ปริญญาโท เริ่มบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งอาจารย์ และได้ขอลาออกจากราชการเพื่อศึกษาต่อต่างประเทศด้วยทุนส่วนตัว ต่อมาได้สำเร็จการศึกษาวุฒิปริญญาเอก และขอบรรจุกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งอาจารย์ ให้นับระยะเวลาในการขอตำแหน่งทางวิชาการในช่วงก่อนขอลาออกจากราชการรวมทั้งระยะเวลาดำรงตำแหน่งอาจารย์ ในช่วงบรรจุกลับเข้ารับราชการได้โดยคำนวณอัตราส่วนของระยะเวลาที่กำหนดไว้ของแต่ละวุฒิ ในข้อ 1, 2, 3

เช่น นาย ช. วุฒิปริญญาตรีทางวิทยาศาสตร์ เริ่มบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งอาจารย์ ระดับ 3 ชั้น 2,385 บาท (บัญชีหมายเลข 3) ภาควิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2524 และได้ขอลาออกจากราชการเพื่อไปศึกษาต่อวุฒิปริญญาโท-เอก ตั้งแต่วันที่ 2 ธันวาคม 2526 ต่อมาได้ขอบรรจุกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งอาจารย์ ระดับ 6 ชั้น 9,290 บาท (บัญชีหมายเลข 1) ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2535 ปัจจุบันได้รับเงินเดือนระดับ 6 ชั้น 11,420 บาท (บัญชีหมายเลข 1) ได้ยื่นเรื่องขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และสำนักงานเลขาธิการคณะรับเรื่อง เมื่อวันที่ 4 มกราคม 2537 ให้นับระยะเวลาการขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ตั้งแต่วันที่ 28 พฤษภาคม 2524 ถึง 4 มกราคม 2537 โดยใช้วิธีคำนวณระยะเวลาตามอัตราส่วนของวุฒิให้รวมกันได้จำนวนเต็ม 1 โดยมีวิธีนับช่วงเวลา (ไม่นับช่วงลาออกจากราชการ) และวิธีคำนวณตามข้อ 4

8. ผู้ที่ได้รับวุฒิปริญญาตรี/ปริญญาโท เริ่มบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งอาจารย์ ต่อมาได้ลาศึกษาต่อวุฒิปริญญาโท/ปริญญาเอก/ลาฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ ให้นับระยะเวลาในการขอตำแหน่งทางวิชาการ ตั้งแต่วันเริ่มบรรจุเข้ารับราชการตำแหน่งอาจารย์จนถึงวันที่สำนักงานเลขาธิการคณะรับเรื่อง โดยคำนวณระยะเวลาตามอัตราส่วนของแต่ละวุฒิ และหักช่วงระยะเวลาการศึกษา และฝึกอบรมออกด้วย

เช่น นาย ร. วุฒิปริญญาเอกทางการเกษตร เริ่มบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งอาจารย์ เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2534 ต่อมาลาฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ ระหว่างวันที่ 19 พฤศจิกายน 2535 - 22 กุมภาพันธ์ 2536 คิดเป็นเวลา 3 เดือน 4 วัน ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอาจารย์ ระดับ 6 ชั้น 10,300 บาท (บัญชีหมายเลข 1) ได้ยื่นเรื่องขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และภาควิชา

รับเรื่องเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2536 ให้นำระยะเวลาในการขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ 2 ปี ตั้งแต่วันที่ 26 มิถุนายน 2534 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2536 คิดเป็นเวลา 2 ปี 3 เดือน 4 วัน และหักช่วงเวลาฝึกอบรมออก 3 เดือน 4 วัน จะเหลือเวลา 2 ปี ซึ่งครบระยะเวลาในการขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ได้

9. ผู้ได้รับวุฒิปริญญาเอกเริ่มดำรงตำแหน่งอาจารย์และได้ปฏิบัติหน้าที่อาจารย์มาครบระยะเวลา 1 ปี ก่อนปีงบประมาณ 2527 ต่อมาในปีงบประมาณ 2527 ประสงค์จะยื่นเรื่องขอเสนอแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ให้นำระยะเวลาในการเสนอขอเพียง 1 ปี เพราะว่ามีคุณสมบัติครบสำหรับการขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ก่อนปีงบประมาณ 2527 ซึ่งเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งที่จะเสนอขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ วุฒิปริญญาเอก จาก 1 ปี เป็น 2 ปี

เช่น นาย ก. วุฒิปริญญาเอก ดำรงตำแหน่งอาจารย์ และได้ปฏิบัติหน้าที่อาจารย์มาครบ 1 ปี ในวันที่ 30 สิงหาคม - 30 กันยายน 2526 และไม่ได้ยื่นเรื่องเสนอขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ต่อมาประสงค์จะยื่นเรื่องเสนอขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2526 ให้นำระยะเวลาเพื่อเสนอขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ตั้งแต่วันที่ 30 สิงหาคม - 30 กันยายน 2526 (ตามหนังสือ ท.ม. 0202/444 ลงวันที่ 6 มกราคม 2527)

การนำระยะเวลาเพื่อขอตำแหน่งรองศาสตราจารย์

ให้นำระยะเวลาในการขอตำแหน่งทางวิชาการ 3 ปี ตั้งแต่วันที่แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์จนถึงวันที่สำนักงานเลขาธิการคณะรับเรื่อง

การนำระยะเวลาเพื่อขอตำแหน่งศาสตราจารย์

ให้นำระยะเวลาในการขอตำแหน่งทางวิชาการ 2 ปี ตั้งแต่วันที่แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ จนถึงวันที่สำนักงานเลขาธิการคณะรับเรื่อง

ผลการสอนประกอบการขอตำแหน่งทางวิชาการ

ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยที่จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ นอกจากจะต้องมีคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งตามที่กล่าวถึงข้างต้นแล้ว จะต้องมีการสอน ดังนี้

1. ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์

มีชั่วโมงสอนประจำวิชาใดวิชาหนึ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของมหาวิทยาลัย และมีความชำนาญในการสอนโดยผ่านการประเมินจาก อ.ก.ม. มหาวิทยาลัย ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ม. กำหนด

2. ตำแหน่งรองศาสตราจารย์

มีชั่วโมงสอนประจำวิชาใดวิชาหนึ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของมหาวิทยาลัย และมีความชำนาญพิเศษในการสอนโดยผ่านการประเมินจาก อ.ก.ม. มหาวิทยาลัยตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ม. กำหนด

3. ตำแหน่งศาสตราจารย์

มีชั่วโมงสอนประจำวิชาใดวิชาหนึ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของมหาวิทยาลัย และมีความเชี่ยวชาญในการสอน โดยผ่านการประเมินจาก อ.ก.ม.มหาวิทยาลัย ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ม. กำหนด

อนึ่ง ในการประเมินผลการสอนว่ามีความชำนาญ ความชำนาญพิเศษ หรือมีความเชี่ยวชาญในการสอนหรือไม่ ก.ม. ได้กำหนดแนวทางประเมินให้เน้นคุณภาพเป็นระดับชำนาญพิเศษ ความชำนาญในการสอน ซึ่งเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ ก.ม.จึงเห็นสมควรให้ผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการทุกตำแหน่งต้องผ่านการประเมินผลการสอนจากผู้บังคับบัญชาชั้นต้น (หัวหน้าสาขาวิชา/หัวหน้าภาควิชา/คณบดี) และ อ.ก.ม.มหาวิทยาลัยว่าทำการสอนได้ผลดี สมความมุ่งหมายหรือไม่ และผลงานทางวิชาการเข้าข่ายหรือไม่เข้าข่าย ที่จะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ

สำหรับพนักงานมหาวิทยาลัยที่จะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และตำแหน่งรองศาสตราจารย์ นอกจากจะต้องมีคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งตามที่กล่าวถึงข้างต้นแล้ว จะต้องมีการสอน ดังนี้

"มีชั่วโมงสอนประจำวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต และได้ผ่านการประเมินผลการสอนจากผู้บังคับบัญชาชั้นต้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการบริหารงานบุคคลสำหรับพนักงานกำหนด"

การประเมินผลการสอนของผู้บังคับบัญชาชั้นต้น (หัวหน้าสาขาวิชา/หัวหน้าภาควิชา/คณบดี) และ อ.ก.ม. มหาวิทยาลัยจะทำการประเมินผลการสอนเช่นเดียวกับข้าราชการกล่าวคือ ประเมินว่าทำการสอนได้ผลดีสมความมุ่งหมายหรือไม่ และผลงานทางวิชาการเข้าข่ายหรือไม่เข้าข่ายที่จะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ

ผลงานประกอบการขอตำแหน่งทางวิชาการ

ผลงานทางวิชาการเพื่อขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์ของข้าราชการและพนักงาน มีดังนี้

1. ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์

1.1 เอกสารประกอบการสอน ซึ่งมีคุณภาพดี และใช้ประกอบการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 รายวิชา และ

1.2 งานแต่ง เรียบเรียง แปลหนังสือ หรือเขียนบทความทางวิชาการซึ่งมีคุณภาพดี และได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.ม. หรือคณะกรรมการบริหารงานบุคคลสำหรับพนักงาน กำหนดมาแล้ว

หรือ

1.3 ผลงานวิจัยซึ่งมีคุณภาพดี และได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ตามเกณฑ์ ก.ม. หรือคณะกรรมการบริหารงานบุคคลสำหรับพนักงานกำหนดแล้ว (ไม่นับงานวิจัยที่เป็นส่วนของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ)

หรือ

1.4 ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น สามารถประเมินคุณค่าเทียบกับผลงานข้อ 1.2, 1.3 เช่น งานประดิษฐ์ แบบแปลน งานแปลตามเกณฑ์ที่ ก.ม. หรือคณะกรรมการบริหารงานบุคคลสำหรับพนักงาน กำหนด

2. ตำแหน่งรองศาสตราจารย์

2.1 เอกสารคำสอน ซึ่งมีคุณภาพดี และใช้ประกอบการสอนมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 1 รายวิชา และ

2.2 งานแต่ง เรียบเรียง แปลตำรา หรือหนังสือที่ใช้ประกอบการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยซึ่งมีคุณภาพดี และได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.ม. หรือคณะกรรมการบริหารงานบุคคลสำหรับพนักงานกำหนดแล้ว

หรือ

2.3 ผลงานวิจัย ซึ่งมีคุณภาพดี และได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.ม. หรือคณะกรรมการบริหารงานบุคคลสำหรับพนักงาน กำหนดแล้ว (ไม่นับงานวิจัยที่เป็นส่วนของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ)

หรือ

2.4 ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ๆ สามารถประเมินคุณค่าเทียบกับผลงานข้อ 2.2, 2.3

ส่วนผลงานทางวิชาการเพื่อขอกำหนดตำแหน่งศาสตราจารย์ของข้าราชการ มีดังนี้

3. ตำแหน่งศาสตราจารย์ อาจเสนอผลงานทางวิชาการได้ 2 วิธี คือ

3.1 วิธีที่ 1

3.1.1 งานแต่ง เรียบเรียง ตำรา หรือหนังสือที่ใช้ประกอบการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย ไม่น้อยกว่า 1 เล่ม ซึ่งมีคุณภาพดีมาก และได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.ม. กำหนดแล้ว

และ

3.1.2 ผลงานวิจัย ซึ่งมีคุณภาพดีมาก และได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ตามเกณฑ์ ก.ม. กำหนดแล้ว (ไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ) หรือ

3.1.3 ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น สามารถประเมินคุณค่าเทียบได้กับผลงานทางวิชาการข้อ 3.1.2

3.2 วิธีที่ 2

3.2.1 งานแต่ง เรียบเรียง ตำรา หรือหนังสือที่ใช้ประกอบการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย ไม่น้อยกว่า 1 เล่ม ซึ่งมีคุณภาพดีเด่น และได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.ม. กำหนดแล้ว

หรือ

3.2.2 ผลงานวิจัย ซึ่งมีคุณภาพดีเด่น และได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ตามเกณฑ์ ก.ม. กำหนดแล้ว (ไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ) หรือ

3.2.3 ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นที่มีคุณภาพระดับดีเด่น

หมายเหตุ ตำรา งานวิจัย และผลงานวิชาการในลักษณะอื่นตามข้อ 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3 และ 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3 ต้องไม่ซ้ำกับผลงานที่เคยใช้สำหรับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์มาแล้ว ทั้งนี้ต้องมีผลงานทางวิชาการที่เพิ่มขึ้นหลังจากได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ด้วย